

ARCHEOLOGIA POLSKI XXVIII 1983

XXVIII-1

262

23

PL ISSN 0003-8180

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Archeologia Polski

TOM XXVIII

Zeszyt 1

1983

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

<http://rcin.org.pl>

ARCHEOLOGIA POLSKI

SPIS TREŚCI

tom XXVIII „Archeologia Polski”

METODY I METODOLOGIA

Kruk Janusz, Przywara Lesław, Roślinność potencjalna jako metoda rekonstrukcji naturalnych warunków rozwoju społeczności pradziejowych	1	19-43
Potential Vegetation as a Method of Reconstructing the Natural Development Conditions of Prehistoric Communities	1	44-50
Lasota-Moskalewska Alicja, Statystyczny rozkład szczątków zwierzęcych w materiale ze średniowiecznego zamku w Ciechanowie	1	51-63
Statistical Distribution of Animal Bone Remains in the Mediaeval Castle in Ciechanów	1	64-66
Walanus Adam, Zagadnienia podstawowe interpretacji wyników pomiarów fizycznych na przykładzie datowań metodą ¹⁴ C	1	7-16
Fundamental Questions in the Interpretation of the Results of Physical Measurements Illustrated by the Radiocarbon Dating eMthod	1	17

STUDIA

Buko Andrzej, Sandomierski „kopiec” »Salve Regina« w świetle wyników ostatnich badań	1	137-164
The Sandomierz „Salve Regina” Mound in the Light of the Latest Researches	1	164-166
Gaul Jerzy, Migracje grup ludzkich w pierwszej połowie I tysiąclecia n.e. w Europie Środkowej w świetle znalezisk przedmiotów miniaturowych i symbolicznych	2	351-397
Migrations of Human Groups in the First Five Centuries A.D. in Central Europe in the Light of Finds or Miniature and Symbolic Objects	2	397-401
Gediga Bogusław, Wczesnobrązowe osiedla obronne na ziemiach polskich	2	321-348
Fortified Settlements from the Early Bronze Age in Poland	2	348-350
Jastrzębski Sławomir, Uwagi o chronologii i periodyzacji kultury Cucuteni-Trypole	1	99-134
Remarks Concerning the Chronology and Division into Periods of the Cucuteni-Tripole Culture	1	134-136
Kruk Janusz, Milisauskas Sarunas, Chronologia absolutna osadnictwa neolitycznego z Bronocic, woj. kieleckie	2	257-312
Absolute Chronology of the Neolithic Settlement at Bronocice, Kielce Voivodeship	2	312-320
Kulczycka-Leciejewiczowa Anna, O zofipolskim stylu ceramiki wstęgowej rytej w Polsce	1	67-96
About the Zofipole Style of the Linear Pottery Culture in Poland	1	96-97

DYSKUSJE I POLEMIKI

Florek Stanisław, Niektóre aspekty interpretacji w archeologii na przykładzie hipotezy adaptacyjnej dla zespołów środkowego paleolitu	1	167-177
---	---	---------

Lechowicz Zbigniew, w sprawie tzw. ulicówki na wydmie „Borki” w Żernikach (stan. 1), gm. Sobków, woj. kieleckie	1	182-191
Limisiewicz Aleksander, Uwagi w sprawie koncepcji wiary w „żywego trupa”	1	177-181

RECENZJE

5000 Jahre Feuersteinbergbau (Andrzej Leligdowicz)	2	403-429
Archaeological Research in Slovakia (Zbigniew Bukowski)	1	211-220
Buko A., Wczesnośredniowieczna ceramika sandomierska (Urszula Maj)	2	445-454
Czerniak L., Rozwój społeczeństwa kultury późnej ceramiki wstęgowej na Kujawach (Ryszard Grygiel)	1	198-206
Dergačev V. A., Vychvatinskij mogilnik (Jan Gurba, Anna Zakościelna)	2	429-433
Ecsedy I., The People of the Pit-Grave Kurgans in Eastern Hungary (Zygmunt Krzak)	2	433-437
Häusler A., Zu den Beziehungen zwischen dem nordpontischen Gebiet, üdost- und Mitteleuropa im Neolithikum und in der frühen Bronzezeit und ihre Bedeutung für das indoeuropäische Problem (Zygmunt Krzak)	1	206-211
La céramique médiévale en méditerranée occidentale Xe-XVe siècles (Andrzej Buko)	1	220-231
Oliva M., Význam morazských lokalit pro koncepci aurignacienu (Stanisław Florek)	1	193-198
Peschel K., Der Hortfund von Leipzig-Wahren; te jže, Eisenfunde der Hallstattzeit im östlichen Mittelgebirgsraum (Zbigniew Bukowski)	2	437-445

KRONIKA

Międzynarodowe kolokwium na temat związków Północy z Południem wzdłuż szlaków bursztynowych, Bozsok koło Szombathely (Węgry), 30 maja-4 czerwca 1982 r. (Jerzy Wielowiejski)	2	458-461
Międzynarodowa konferencja „Bronze- und früheisenzeitlichen Burgenbau in Mitteleuropa”, Drezno 19-23 kwietnia 1982 r. (Zbigniew Bukowski)	2	455-458
Międzynarodowe kolokwium „Osiedla kultury ceramiki linearnej w Europie” (Nove Vozokany 17-20 listopada 1981) (Anna Kulczycka-Leciejewiczowa)	1	233-235
Symposium „Ośrodki handlu morskiego północnej Europy. Przekształcenia strukturalne od XII do XIII wieku” w Lubece (24-27 marca 1981 r.) (Lech Leciejewicz)	1	235-237
Komunikat Redakcji	1	239-250

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM XXVIII

Zeszyt 1

1983

P 319

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLINSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1983

<http://rcin.org.pl>

Skład Komitetu Redakcyjnego:

WALDEMAR CHMIELEWSKI (przewodniczący), JAN DĄBROWSKI,
JANUSZ K. KOZŁOWSKI, STANISŁAW TABACZYŃSKI (członkowie),
ZBIGNIEW BUKOWSKI (redaktor), MARIA DEKÓWNA (z-ca redaktora),
JACEK LECH (sekretarz)

Adres Redakcji:

Instytut Historii Kultury Materialnej PAN
00-140 Warszawa, Al. Świerczewskiego 105
tel. 20-28-81 do 86, wewn. 138, 130

Okładkę projektowali Alina i Leszek Kaćmowie

Redaktor Wydawnictwa Urszula Sagan

Redaktor techniczny Danuta Kołomańska

© Copyright by Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo. Wrocław 1983

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1983.
Nakład: 500 egz. Objętość: ark. wyd. 21,30, ark. druk. 15,63 + 3 wkł. +
+ 3 wkł., ark. A1 20. Papier powlek kl. V, 80 g, 70 × 100. Oddano
do składania 31 I 1983. Podpisano do druku 4 X 1983. Druk ukoń-
czono w październiku 1983. Wrocławska Drukarnia Naukowa.
Zam. 2084/83. U-9. Cena zł 170.—

SPIS TREŚCI

METODY I METODOLOGIA

Adam Walanus, Zagadnienia podstawowe interpretacji wyników pomiarów fizycznych na przykładzie datowań metodą ^{14}C	7
Fundamental Questions in the Interpretation of the Results of Physical Measurements Illustrated by the Radiocarbon Dating Method	17
Janusz Kruk, Lesław Przywara, Roślinność potencjalna jako metoda rekonstrukcji naturalnych warunków rozwoju społeczności pradziejowych	19
Potential Vegetation as a Method of Reconstructing the Natural Development Conditions of Prehistoric Communities	44
Alicja Lasota-Moskalewska, Statystyczny rozkład szczątków zwierzęcych w materiale ze średniowiecznego zamku w Ciechanowie	51
Statistical Distribution of Animal Bone Remains in the Mediaeval Castle in Ciechanów	64

STUDIA

Anna Kulczycka-Leciejewiczowa, O zofipolskim stylu ceramiki wstęgowej rytej w Polsce	67
About the Zofipole Style of the Linear Pottery Culture in Poland	96
Sławomir Jastrzębski, Uwagi o chronologii i periodyzacji kultury Cucuteni-Trypole	99
Remarks Concerning the Chronology and Division into Periods of the Cucuteni-Tripolye Culture	134
Andrzej Buko, Sandomierski „kopiec” <i>Salve Regina</i> w świetle wyników ostatnich badań	137
The Sandomierz „Salve Regina” Mound in the Light of the Latest Researches	164

DYSKUSJE I POLEMIKI

Stanisław Florek, Niektóre aspekty interpretacji w archeologii na przykładzie hipotezy adaptacyjnej dla zespołów środkowego paleolitu	167
Aleksander Limisiewicz, Uwagi w sprawie koncepcji wiary w „żywego trupa”	177
Zbigniew Lechowicz, W sprawie tzw. ulicówki na wydmie „Borki” w Żernikach (stan. 1), gm. Sobków, woj. kieleckie	183

RECENZJE

M. Oliva, Význam moravských lokalit pro koncepci aurignacienu (Stanislav Florek)	193
L. Czerniak, Rozwój społeczeństw kultury późnej ceramiki wstęgowej na Kujawach (Ryszard Grygiel)	198
A. Häusler, Zu den Beziehungen zwischen dem nordpontischen Gebiet, Südost- und Mitteleuropa im Neolithikum und in der frühen Bronzezeit und ihre Bedeutung für das indoeuropäische Problem (Zygmunt Krzak)	206
Archaeological Research in Slovakia (Zbigniew Bukowski)	211
La céramique médiévale en méditerranée occidentale X ^e -XV ^e siècles (Andrzej Buko)	220

KRONIKA

Międzynarodowe kolokwium „Osiedla kultury ceramiki linearnej w Europie” (Nove Vozokany 17-20 listopada 1981) (Anna Kulczycka-Leciejewiczowa)	233
Symposium „Ośrodki handlu morskiego północnej Europy. Przekształcenia strukturalne od XII do XIII wieku” w Lubece (24-27 marca 1981 r.) (Lech Leciejewicz)	235
KOMUNIKAT REDAKCJI	239

Redakcja Naukowa „Archeologii Polski” publikuje poniżej zasady przygotowania maszynopisów prac przeznaczonych do druku w „Archeologii Polski”, które będą obowiązywały począwszy od tomu XXIX. Uprzejmie prosi się Autorów o stosowanie tych zasad przy opracowywaniu artykułów i recenzji przekazywanych do publikacji w naszym wydawnictwie.

OGÓLNE ZASADY PRZYGOTOWANIA MASZYNOPIŚÓW

1. Maszynopis winien być przygotowany zgodnie z *Zasadami technicznego przygotowania maszynopisów i materiału ilustracyjnego przez Autorów* opracowanymi przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich, które publikujemy jako Aneks do niniejszego komunikatu.

2. Maszynopis należy dostarczyć w 3 egzemplarzach, w tym co najmniej 2 na papierze maszynowym.

3. Wszystkie części składowe maszynopisu pracy przekazywanej Redakcji Naukowej, jak: tekst główny, przypisy, wykaz cytowanej literatury, podpisy pod ryciny, wykaz tytułów tabel, streszczenie, abstrakt — winny zaczynać się od nowej strony.

4. W artykułach przeznaczonych do działów: „Metody i metodologia”, „Studia” oraz „Polemiki i dyskusje”, cytowaną literaturę należy podawać w tekście, w nawiasie, w następującym zapisie: (J. Kostrzewski 1955, s. 127), a w przypadku odesłania do rycin: (J. Kostrzewski 1955, s. 125 ryc. 5). Numerację rycin cytuje się wg oryginalnego zapisu (cyfry rzymskie lub arabskie) zgodnie z zasadą, którą obrazują następujące przykłady: tabl. V 3, ryc. 5:3, ryc. 5a. W przypadku cytowania tabel podajemy pełne słowo „tabela”, a tablic — skrót „tabl.”. Obce terminy jak fig., pl. i inne, winny być spolszczone na: ryc., tabl., tabela i inne.

5. Wszystkie nazwiska pisane cyrylicą, a cytowane w charakterze literatury, winny być transliterowane wg zasad podanych w *Słowniku ortograficznym języka polskiego wraz z zasadami pisowni i interpunkcji*, pod red. M. Szymczaka, PWN, Warszawa 1975, s. 139-148. Te same nazwiska oraz nazwy geograficzne wymieniane w treści tekstu głównego lub przypisów, a także tabel i map winny być transkrybowane wg zasad

zawartych w tymże *Słowniku...*, np.: „J. L. Szczapowa określa ilościowe wartości graniczne kolejnych stopni stężenia głównych składników szklotwórczych” (J. L. Ščapova 1973, s. 15 n.).

6. Sposób zapisu cytatów (podajemy wg *Zasad typowego opracowania edytorskiego naukowych wydawnictw ciągłych*, PWN, Warszawa 1964, s. 23-24): „Uzupełniające wyrazy i zwroty, bez których cytata wyjęta z kontekstu byłaby niezrozumiała, ujmuje się w klamry (nawiasy prostokątne). Wielokropkiem ujętym w klamry: [...] oznacza się opuszczenia tekstu. Wielokropek w klamrach lub bez klamer umieszczony przed cytata i rozpoczęcie cytowanego tekstu małą literą oznaczają, że początek cytaty nie jest początkiem zdania. Wielokropek w klamrach lub bez klamer umieszczony po cytowanym tekście oznacza, że koniec cytaty nie jest końcem zdania (uwaga: wielokropek to trzy kropki, nigdy więcej!). Jeżeli cytata, będąca częścią zdania, stanowi składnik zdania tekstu głównego, wielokropek opuszcza się, pozostawiając jedynie cudzysłów”.

7. W artykułach z wymienionych trzech działów dopuszcza się możliwość załączenia przypisów od 1 do x, zawierających dodatkowe informacje dygresyjne. Przy cytowaniu literatury w przypisach stosuje się te same zasady co w tekście głównym (zob. wyżej, pkt. 4 i 5).

8. Wszystkie ryciny winny być zamieszczone i cytowane w tekście w kolejności od 1 do x. Całość materiału ilustracyjnego, tj. rysunki, mapy, fotografie, tablice, wykresy itp. traktuje się jako ryciny, przyjmując dla nich wspólną ciągłą numerację od 1 do x cyframi arabskimi. Elementy wewnętrzne rycin oznacza się małymi literami alfabetu w kolejności ich występowania, znaki graficzne w legendzie — cyframi arabskimi; pozostałe przypadki — wg uznania Autora. Na każdej rycinie winna być umieszczona skala liniowa.

Jeśli Autor załącza reprodukcję ryciny z innej pracy, w podpisie pod nią winien powołać się na pozycję literatury, z której rycinę tę zaczerpnął, stosując identyczną zasadę jej zapisu, jak przy cytowaniu literatury w tekście głównym.

Nazwisko Autora ryciny zamieszcza się w podpisie pod ryciną, u dołu z prawej strony, wg następującego wzoru: Rys. L. Fijał; Fot. S. Biniewski; Wg J. Kostrzewskiego (1962, s. 158 ryc. 124:8); Wg W. Hensla (1960, po s. 120 tabl. IV); Wg M. Sokołowskiego (W. Hensel 1965, s. 580 ryc. 509).

9. Tabele dołączane do pracy numerowane są cyframi arabskimi. Ich tytuły należy podawać dwójako: umieszczać nad tabelą oraz załączać, oddzielnie, wykaz tytułów tabel.

10. Do pracy powinno być załączone pełne zestawienie literatury cytowanej w tekście głównym, przypisach, podpisach pod ryciną i tabelach. Zestawienie to winno składać się z wykazu skrótów oraz z literatury. Tytuł tej części artykułu podaje się w następującej formie: „Wykaz cytowanej literatury”, a podtytuły: „Wykaz skrótów” oraz „Litera-

tura". Tytuły czasopism i innych wydawnictw wymienianych w dziale „Literatura” więcej niż dwa razy, należy cytować w skrócie.

Skróty tytułów wydawnictw częściej cytowanych w „Archeologii Polski” winny być podane wg wykazu zamieszczonego w niniejszych wytycznych, pozostałe pozycje — wg propozycji Autora. Skróty nazw czasopism i wydawnictw ciągłych zaopatrywane są w cudzysłów. W wykazie skrótów, po tytułach wszystkich wydawnictw należy wymienić miejsca ich wydania. Tytuły wydawnictw drukowane w alfabetach cyrylicy winny być transliterowane.

WYKAZ SKRÓTÓW TYTUŁÓW WYDAWNICTW CZĘŚCIEJ CYTOWANYCH
W „ARCHEOLOGII POLSKI”

- „AAustr.” — „Archaeologia Austriaca”, Wien
 „AAC” — „Acta Archaeologica Carpathica”, Kraków
 „AAKop.” — „Acta Archaeologica”, København
 „AAHung.” — „Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae”, Budapest
 „AB” — „Altschlesische Blätter”, Wrocław
 „AÉ” — „Archaeologiai Értesítő”, Budapest
 AH — Archaeologia Hungarica, Budapest
 „AIug.” — „Archaeologia Iugoslavica”, Beograd
 „AJA” — „American Journal of Archaeology”, New York
 AnnUMCS — Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin
 „APolona” — „Archaeologia Polona” (Warszawa) *, Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź
 „APolski” — „Archeologia Polski” (Warszawa), Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź
 „APURSR” — „Archeolohični Pam’jatki URSR, Kiiv
 ArhMold. — Arheologia Moldavei, Bucuresti
 „AR” — „Archeologické rozhledy”, Praha
 „AuF” — „Ausgrabungen und Funde”, Berlin
 AuFzsB — Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Dresden
 BerRGK — Bericht der Römisch-Germanischen Kommission, Frankfurt
 „ESA” — „Eurasia Septentrionalis Antiqua”, Helsinki
 „FA” — „Folia Archaeologica”, Budapest
 „FAP” — „Fontes Archaeologici Posnanienses”, Poznań
 HOME — A Herman Ottó Múzeum Évkönyve, Miskolc
 IA — Informator Archeologiczny. Badania, Warszawa
 „IAI” — „Izvestija na Archeologičeskija Institut”, Sofia

* W miejscowości podanej w nawiasie znajduje się siedziba wydawcy naukowego.

- „JdRGZM” — „Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseum Mainz”, Mainz
- „JfmV” — „Jahresschrift für mitteldeutsche Vorgeschichte”, Halle
- „KS” — „Kratkie Soobščenija”, Moskva
- „KSIA” — „Kratkie Soobščenija Instituta Archeologii”, Kiev
- „KSIIMK” — „Kratkie Soobščenija o dokladach i polevych issledovanijach Instituta Istorii Material’noj Kul’tury”, Moskva—Leningrad
- „KwHKM” — „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, Warszawa
- „MA” — „Materiały Archeologiczne”, Kraków
- MANH — Materiały Archeologiczne Nowej Huty, Kraków
- MDAPiV — Materiali i doslidžennja z archeologii Prikarpatja i Volini, Kiiv
- MIA — Materialy i issledovanija po archeologii SSSR, Moskva—Leningrad
- MS — Materiały Starożytne, Warszawa
- MSiW — Materiały Starożytne i Wczesnośredniowieczne, Warszawa
- MW — Materiały Wczesnośredniowieczne (Warszawa), Wrocław—Warszawa—Kraków
- „MZP” — „Materiały Zachodnio-Pomorskie”, Szczecin
- „PA” — „Památky archeologické”, Praha
- „PArch.” — „Przegląd Archeologiczny” (Poznań), Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź
- „PMMAE” — „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna”, Łódź
- „PomAnt.” — „Pomorania Antiqua” (Gdańsk), Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź
- „PPS” — „Proceedings of the Prehistoric Society”, Cambridge
- „PZeit.” — „Prähistorische Zeitschrift”, Berlin
- „SA” — „Sovetskaja archeologija”, Moskva
- SAI — Archeologija SSSR. Svod archeologičeskich istočnikov, Moskva
- „SCIV” — „Studii și Cercetări de Istorie Veche”, București
- „SCIVA” — „Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie”, București
- „SilAnt.” — „Silesia Antiqua” (Wrocław), Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź
- „SIA” — „Slovenská archeológia”, Nitra
- „SlAnt.” — „Slavia Antiqua”, Warszawa—Poznań
- „SPFFBU-E” — „Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University. Řada Archeologicko-klasická (E)”, Brno
- „SprArch.” — „Sprawozdania Archeologiczne” (Kraków), Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź

- „SprPMA” — „Sprawozdania Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie”, Warszawa
- „SVBS” — „Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift”, Wrocław
- ŠtZv — Študijné Zvesti Archeologického Ústavu Slovenskej Akadémie Vied, Nitra
- „WA” — „Wiadomości Archeologiczne”, Warszawa
- „WPZ” — „Wiener Prähistorische Zeitschrift”, Wien—Leipzig
- „ZfA” — „Zeitschrift für Archäologie”, Berlin
- „ZOW” — „Z otchłani wieków” (Warszawa), Wrocław—Poznań—Warszawa

W dziale „Literatura”, w przypadku cytowania kilku prac danego Autora wydanych w tym samym roku, rok wydania należy zaopatrzyć w kolejną literę alfabetu, np. 1970 a, 1970 b, 1970 c, itd. Liczbę tomu (skrót: t.) wydawnictw zwartych nieseryjnych oznacza się cyframi rzymskimi, liczbę kolejnej części tomu tych wydawnictw (skrót: cz.) — cyframi arabskimi, liczbę tomu (t.), rocznika (R.), numeru (nr) i zeszytu (z.) czasopism, wydawnictw ciągłych i wydawnictw zwartych seryjnych — cyframi arabskimi. W dziale tym nie podaje się miejsc wydania czasopism i wydawnictw ciągłych; natomiast winna się w nim znaleźć informacja o miejscu wydania wydawnictw zwartych nieseryjnych i seryjnych (umieszcza się ją po liczbie tomu lub numeru i oddziela od tej ostatniej przecinkiem).

Przy cytowaniu artykułów i recenzji publikowanych w czasopismach i pracach zbiorowych konieczne jest wymienienie w wykazie literatury stron od 1 do x.

Pozycje literatury drukowane w alfabetach cyrylickich winny być transliterowane.

Literaturę należy podawać wg następującego wzoru:

a) w y d a w n i c t w a z w a r t e n i e s e r y j n e :

Budinský-Krička V.

1947 Slovensko v době bronzovej a halštatskej, [w:] Slovenské dejiny, t. I, cz. 1, Bratislava, s. 93-101.

Faul H.

1971 Potassium-argon dating, [w:] Dating techniques for the archaeologist, E. K. Ralph, H. N. Michael red., Cambridge, Massachusetts—London, s. 157-163.

Kostrzewski J., Chmielewski W., Jazdzewski K.

1965 Pradzieje Polski, Wrocław—Warszawa—Kraków.

Łowmiański H.

1970 Początki Polski, t. IV, Warszawa.

Ralph E. K., Michael H. N. red.

1971 Dating techniques for the archaeologist, Cambridge, Massachusetts—London.

b) wydawnictwa zwarte seryjne:

Zbrueva A. V.

- 1952 Istorija naselenija Prikam'ja v ananinskuju epochu, MIA, nr 30, Moskva.

c) czasopisma i wydawnictwa ciągłe:

Dobrzański B., Malicki A.

- 1950 Gleby województwa krakowskiego i rzeszowskiego, AnnUMCS, Sectio B, t. 4, s. 117-134.

Fogel J.

- 1981 Broń ochronna i okazjonalna ludności kultury łużyckiej w dorzeczu Odry i Wisły, „APolski”, t. 26, z. 1, s. 147-190.

Lichardus J., Vladár J.

- 1964 Zu Problemen der Ludanice-Gruppe in der Slowakei, „SlA”, t. 12, nr 1, s. 69-162.

d) recenzje

Kwapieniowa M.

- 1962 (rec.) M. Gajewska, J. Kruppé, Stan i problematyka badań nad produkcją garncarską w Polsce w XIV i XV w., Studia z Dziejów Rzemiosła i Przemysłu, t. 1:1961, s. 17-35, [w:] „KwHKM”, R. 10, nr 3-4, s. 712-714.

11. Do artykułów przeznaczonych do publikacji w działach: „Metody i metodologia”, „Studia” oraz „Dyskusje i polemiki” należy załączyć streszczenie (które będzie publikowane w jednym z trzech języków: angielskim, francuskim albo niemieckim) o objętości nie mniejszej niż 15% objętości tekstu głównego. Nad streszczeniem umieszcza się imię i nazwisko Autora w pełnym brzmieniu oraz tytuł artykułu, a pod tym ostatnim — podtytuł „Streszczenie”. W streszczeniu winna być wzmiankowana podstawowa literatura cytowana w pracy, wg tego samego systemu co w tekście głównym, odnośniki do wszystkich rycin oraz, o ile Autor uzna to za potrzebne, numery przypisów w tekście głównym. W tym ostatnim przypadku, przy pierwszym powołaniu się na przypis, należy podać na dole strony uwagę, pod gwiazdką, że numery przypisów odnoszą się do tekstu polskiego. Pod streszczeniem, z lewej strony, winien być zamieszczony „Adres autora” zawierający tytuł naukowy, imię i nazwisko Autora pracy, nazwę instytucji, w której jest on zatrudniony oraz jej adres (ulica, nr domu, nr kodu, miasto).

Autorzy proszeni są o przekazywanie Redakcji Naukowej propozycji co do języka obcego, na jaki ma być tłumaczone streszczenie, podpisy pod ryciną i tytuły tabel. O ile Autor przesyła gotowy przekład, powinien pod streszczeniem, z prawej strony, podać imię i nazwisko tłumacza w pełnym brzmieniu.

12. Do artykułów, które mają być publikowane w działach: „Metody i metodologia”, „Studia” oraz „Dyskusje i polemiki” niezbędne jest załączenie abstraktu o objętości 6-7 wierszy, w 2 egzemplarzach maszynopisu, zawierającego podstawową informację o treści pracy. Abstrakty są publikowane w języku angielskim.

13. Nazwiska oraz nazwy geograficzne pisane cyrylicą, wymieniane w streszczeniu, obcojęzycznych podpisach pod ryciny, obcojęzycznych tytułach tabel i w abstrakcie, winny być transliterowane.

14. W działach: „Recenzje” i „Kronika” literaturę cytuje się w sposób „tradycyjny”, tzn. w przypisach numerowanych kolejno od 1 do x, w pełnym zapisie bibliograficznym. Nazwiska autorów i tytuły cytowanych prac drukowanych w alfabetach cyrylickich, należy transliterować. Te same nazwiska oraz nazwy geograficzne wymieniane w treści tekstu głównego lub przypisów winny być transkrybowane wg zasad określonych wyżej w pkt. 5. W pracach zamieszczanych w tych dwóch działach tytuły wydawnictw, w których były publikowane cytowane pozycje bibliograficzne, podaje się w pełnym brzmieniu. Liczbę tomu czasopisma i wydawnictwa ciągłego oddziela się od roku jego wydania dwukropkiem (np.: J. Fogel, Broń ochronna i okazjonalna ludności kultury łużyckiej w dorzeczu Odry i Wisły, „Archeologia Polski” t. 26:1981, z. 1, s. 153), natomiast sposób zapisu danych bibliograficznych dotyczących wydawnictw zwartych, a także oznaczania liczby części wydawniczych (tomu, numeru itp.) wszystkich wydawnictw jest identyczny, jak w wykazach cytowanej literatury zamieszczanych w pracach przeznaczonych do druku w pierwszych trzech działach (zob. wyżej, pkt. 10).

Jeśli powtórnie cytuje się tę samą pracę danego autora, po jego nazwisku należy umieścić skrót „op. cit.” (np.: Kostrzewski, op. cit., s. 68), natomiast gdy odnośniki do tej pozycji rozdzielone są powołaniem się na inną pracę tegoż autora, przy powtórnym cytowaniu pierwszej z nich podaje się początek jej tytułu (np.: Kostrzewski, Pradzieje ..., s. 68).

Tytuł recenzji winien zawierać imię i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł, nazwę wydawnictwa, miejsce i rok wydania oraz — w przypadku wydawnictwa zwanego — liczbę stron, rycin i tabel, a w przypadku pracy publikowanej w czasopiśmie, wydawnictwie ciągłym zbiorowym lub wydawnictwie zwanym zbiorowym — numery stron zajętych przez tę pracę, liczbę rycin i tabel. Nazwiska autorów i tytuły prac recenzowanych, drukowanych cyrylicą, należy w tytule recenzji podawać w zapisie oryginalnym (cyrylicą).

Tytuły referatów i komunikatów wymienianych w sprawozdaniach ze zjazdów, konferencji i innych zebrań, przeznaczonych do działu „Kronika”, winny być podawane w wersji oryginalnej (nazwiska autorów i tytuły prac pisane w alfabetach cyrylickich należy transliterować).

15. Nazwisko Autora pracy przeznaczonej do publikacji w działach: „Metody i metodologia”, „Studia” i „Dyskusje i polemiki” umieszcza się nad tytułem pracy z lewej strony, a w działach: „Recenzje” i „Kronika” — pod pracą z prawej strony.

16. *Zasady technicznego przygotowania materiału ilustracyjnego*, zob. Aneks.

Warszawa, sierpień 1982 r.

A N E K S

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO

ZASADY TECHNICZNEGO PRZYGOTOWANIA MASZYNOPISÓW I MATERIAŁU ILUSTRACYJNEGO PRZEZ AUTORÓW

W celu skrócenia cyklu produkcyjnego publikacji i obniżenia kosztów ich realizacji zwracamy się do Autorów o sporządzanie maszynopisów nie tylko zgodnie z ogólnie przyjętymi konwencjami edytorskimi, ale i z normami określającymi zewnętrzną postać tekstów i materiału ilustracyjnego.

Do podstawowych, obowiązujących wydawniczych norm w tym zakresie należą:

Maszynopis wydawniczy książek, broszur i czasopism (PN — Polska Norma) — PN-70/PN-55025,

Oryginały czarno-białe do reprodukcji (BN — Branżowa Norma) — BN-65/7430-01.

1. MASZYNOPIS WYDAWNICZY

1.1. **Postać maszynopisu.** Maszynopis wydawniczy musi być napisany na białym papierze formatu A4, jednostronnie, przez czarną taśmę, czytelnie, na maszynie do pisania o oczku normalnej wielkości, z niezabrudzonymi i nieuszkodzonymi znakami.

Maszynopis ma być opatrzony numeracją ciągłą na górnym marginesie kartki.

1.2. **Wyróżnianie w tekście.** Teksty powinny być pisane bez używania wyróżnień, a w szczególności nie dopuszcza się spacjowania, podkreślania i pisania tekstów dużymi literami (wersalikami).

W tekstach prac lingwistycznych wyrazy mające być wyróżnione w składzie pismem pochyłym (kursywą) należy podkreślić linią falistą koloru czarnego (długopisem).

1.3. **Kolumna tekstu.** Na jednej kartce maszynopisu formatu A4 powinno być 30 wierszy po ok. 60 znaków łącznie z obowiązującymi odstępami między tymi znakami.

Marginesy każdej kartki formatu A4 powinny mieć wymiary: górny — ok. 25 mm, lewy — ok. 35 mm.

Tekst maszynopisu wydawniczego winien być napisany z podwójnym odstępem między wierszami (30 wierszy od górnego marginesu w dół).

1.4. **Tytuły i podtytuły.** Tytuły, podtytuły i cytaty, jeżeli stanowią wydzielony akapit, winny być oddzielone od podstawowej części maszynopisu początkowym odstępem.

Tytuły i podtytuły powinny być pisane małymi literami.

Wcięcia akapitowe należy rozpoczynać odstępem równym trzem uderzeniom maszyny do pisania.

1.5. **Przypisy (notki).** Przypisy (notki) zebrane w wydzielonej części maszynopisu pisze się zgodnie z zaleceniami dot. podstawowej części maszynopisu (1.1.-1.4.).

Pierwszy wiersz przypisu należy rozpoczynać wcięciem akapitowym, a odsyłacz (odnośnik) pisać bezpośrednio nad górną linią pisma bez nawiasu. Układ elementów zapisu cytowanych publikacji musi być ujednoczony i zgodny z normą Opis bibliograficzny — PN-73/N-01152.

1.6. **Podpisy pod ilustracjami i spisy ilustracji.** Podobnie jak notki stanowią one wydzieloną część maszynopisu i pisze się je zgodnie z zaleceniami pktów 1.1.-1.4. Układ niezbędnych elementów zapisu winien być jednolity i zgodny z ustaloną konwencją edytorską.

1.7. **Tabele.** Tabele (zestaw tekstów, liczb lub rubryk wg określonego układu) w maszynopisie winny być napisane w układzie zbliżonym do układu zecerskiego, a teksty nie powinny przekraczać linii ograniczających pole rubrykowe.

Liczby 5- i więcejcyfrowe (z wyjątkiem numerów) należy pisać dzieląc je od końca na grupy po 3 cyfry (np. 40 000).

Treść tabel należy pisać w języku podstawowej części maszynopisu, podobnie i umieszczane bezpośrednio pod tabelą odnoszące się do niej przypisy (notki).

Tabele ponumerowane kolejno (nad ramką w lewym górnym rogu) i zebrane razem stanowią wydzieloną część maszynopisu; w jego podstawowej części oznacza się na marginesie miejsce włamania tabel.

1.8. **Wzory matematyczne i chemiczne.** Wzory należy pisać czytelnie w sposób umożliwiający ich złożenie, a rozmieszczenie znaków, cyfr, liter winno być zbliżone do rozmieszczenia i odstępów elementów druku.

Szczegółowe i obowiązujące w tym zakresie przykłady podaje PN-70/P-55025 (2.4.1.-2.5.4.).

1.9. **Poprawki.** Poprawki w maszynopisie należy wpisywać na maszynie bezpośrednio nad zmienionym tekstem lub w wierszu, z którego usunięto wersję poprzednią; tekst nieaktualny powinien być przekreślony linią poziomą.

Poprawki autorskie należy ograniczyć do minimum, gdyż maszynopis przekazywany zakładowi poligraficznemu po opracowaniu wydawniczym może zawierać na 1 stronie do 7 poprawek w pracach zawierających wzory matematyczne i chemiczne oraz w czasopismach, a do 5 poprawek na 1 stronie maszynopisu w innych wydawnictwach zwartych.

Poprawka nie może zawierać więcej niż dwa wyrazy; więcej niż dwa wyrazy stanowią wielokrotność poprawek.

Za poprawkę uważa się także wpisaną nową treść w linii wiersza w miejscach pokrytych białą farbą (gwaszem).

Nie uważa się za poprawkę uzupełnień znaków brakujących w maszynie do pisania, uzupełnień wzorów i skasowania (skreślenia) lub pokrycia białą farbą (gwaszowanie).

Drobne, literowe poprawki należy wykonywać starannie czarnym lub niebieskim długopisem.

1.10. Wstawki. Wstawkę w maszynopisie, czyli tekst dopisany, nie przekraczający 15 wierszy, dopuszcza się jedną na 10 stron maszynopisu.

Wstawka może być wklejona lub doklejona, a wydłużona przez dołączenie kartka winna być zagięta do formatu A4.

2. MATERIAŁ ILUSTRACYJNY

2.1. Określenie. Do materiału ilustracyjnego zalicza się ilustracje artystyczne opracowane dla danego dzieła, fotografie artystyczne, dokumentacyjne i reprodukcje, rysunki techniczne, wykresy, diagramy, schematy, sieci działań oraz mapy i plany.

2.2. Formy przygotowania i jakość dostarczanych oryginałów. Autor ograniczający się do wskazania wydawcy obiektów do sfotografowania bądź skopiowania inną techniką — podaje dokładnie ich lokalizację (sygnatura, nr katalogu itp.). Przedstawione wydawcy koncepty autorskie przyszłych rysunków muszą być sporządzone w sposób umożliwiający bezbłędne wykonanie czystorysów przeznaczonych do reprodukcji. Dostarczone przez autora oryginały, jego własne lub przez niego zamówione fotogramy i czystorysy, muszą odpowiadać poniższemu wymogom.

2.2.1. Fotografie. Odbitki fotograficzne winny być wykonane w formacie nie mniejszym niż późniejsze reprodukcje w książce, na papierze białym, błyszczącym o odpowiednim, właściwym kontraście. W przypadku materiału ilustracyjnego przeznaczonego do wykonania techniką typograficzną i offsetową konieczne są zdjęcia o mocnym kontraście. Nie dopuszcza się zdjęć nieostrych, szarych, należy unikać reprodukcji z reprodukcji. Zdjęcia do publikacji przeznaczonych do wykonania techniką wkłęsłodruku (rotograwiura) powinny być mniej kontrastowe o dużym nasyceniu wszystkich tonów.

Materiał wielobarwny powinien być przekazany w formie diapozytywów barwnych na materiale przezroczystym w formacie [...] 6×9 cm. Diapozytywy muszą być ostre i o odpowiednio gęstej skali barw.

2.2.2. Rysunki. Oryginały rysunków muszą być wykonane czarnym (kryjącym) nierozwodnionym tuszem na białym kartonie lub kalce technicznej. Przykładowo rysunek w skali 1 : 2 należy wykreślić w sposób następujący: grubość linii wykresów 0,5-1,0 mm (w zależności od gęstości linii), grubość osi wykresów 0,4 mm; grubość siatki pomocniczej 0,2 mm; wysokość cyfr i pisma 4,0 mm. Sposób rysowania określa norma BN-65/7430-01.

Mapy i plany winny odpowiadać normie BN-65/7430-01 oraz zasadom obowiązującym w kartografii. Nie należy przeladowywać map zbyt obszerną treścią i szczegółowymi oznaczeniami, gdyż może to spowodować nieczytelność reprodukcji materiału kartograficznego.

2.3. Oznakowanie materiału. Każda jednostka materiału musi być oznakowana (ocelowana) niezbędną informacją pozwalającą na jej identyfikację oraz kolejną numeracją cyframi arabskimi. Informacje te wpisuje się zwykłym, miękkim ołówkiem na odwrocie zdjęć (fotogramów), a na rysunkach twardym ołówkiem poza ramką lub polem zajęтым przez treść rysunku.

2.4. Gromadzenie i powiązanie materiału z maszynopisem. Materiał musi być wyłączony z maszynopisu i zebrany w oddzielnej kopercie, teczce lub tubie, zabezpieczony przed rozsypaniem i uszkodzeniem.

Rozmieszczenie materiału w tekście dzieła oznacza się ołówkiem na marginesie maszynopisu podając w odpowiednich miejscach kolejny numer jednostki ilustracyjnej.

Wrocław, styczeń 1978 r.

Akc. 58/
3. IV. 84/84 Kp

Str.	Wiersz	Jest	Powinno być																								
109	11/12 od g. (tab. 10)	<table border="1"> <tr> <td>Środkowy Dniepr</td> <td>Wołyń</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Sofijewka</td> <td>Horodsk, Listwin</td> </tr> <tr> <td>Łozy, Trojanow</td> </tr> <tr> <td></td> </tr> </table>	Środkowy Dniepr	Wołyń	Sofijewka	Horodsk, Listwin	Łozy, Trojanow		<table border="1"> <tr> <td>Środkowy Dniepr</td> <td>Wołyń</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Sofijewka</td> <td>Horodsk, Listwin</td> </tr> <tr> <td>Łozy, Trojanow</td> </tr> <tr> <td></td> </tr> </table>	Środkowy Dniepr	Wołyń	Sofijewka	Horodsk, Listwin	Łozy, Trojanow													
Środkowy Dniepr	Wołyń																										
Sofijewka	Horodsk, Listwin																										
	Łozy, Trojanow																										
Środkowy Dniepr	Wołyń																										
Sofijewka	Horodsk, Listwin																										
	Łozy, Trojanow																										
110	20 od d. (tab. 11)	γ I 1 - C/I 2	γ I 2 - C/I 2																								
128	7 i 8 od d. (tab. 16)	<table border="1"> <tr> <td rowspan="4">3250</td> <td></td> <td>Fedeleşeni</td> </tr> <tr> <td>3380±80</td> <td>Hăbăşesti,</td> </tr> <tr> <td>3395±100</td> <td>Leca = Ungureni,</td> </tr> <tr> <td>3405±100</td> <td>Drăguşeni</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">3500</td> <td>3490±70</td> <td></td> </tr> </table>	3250		Fedeleşeni	3380±80	Hăbăşesti,	3395±100	Leca = Ungureni,	3405±100	Drăguşeni	3500	3490±70		<table border="1"> <tr> <td rowspan="4">3250</td> <td></td> <td>Fedeleşeni</td> </tr> <tr> <td>3380±80</td> <td>Hăbăşesti,</td> </tr> <tr> <td>3395±100</td> <td>Leca = Ungureni,</td> </tr> <tr> <td>3405±100</td> <td>Drăguşeni</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">3500</td> <td>3490±70</td> <td></td> </tr> </table>	3250		Fedeleşeni	3380±80	Hăbăşesti,	3395±100	Leca = Ungureni,	3405±100	Drăguşeni	3500	3490±70	
3250		Fedeleşeni																									
	3380±80	Hăbăşesti,																									
	3395±100	Leca = Ungureni,																									
	3405±100	Drăguşeni																									
3500	3490±70																										
	3250		Fedeleşeni																								
3380±80		Hăbăşesti,																									
3395±100		Leca = Ungureni,																									
3405±100		Drăguşeni																									
3500	3490±70																										
	129	14 od d. tab. 17	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">2500 2700</td> <td>badeńskie</td> </tr> <tr> <td>elementy</td> </tr> <tr> <td>bolerazkie</td> </tr> </table>	2500 2700	badeńskie	elementy	bolerazkie	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">2500 2700</td> <td>badeńskie</td> </tr> <tr> <td>elementy</td> </tr> <tr> <td>bolerazkie</td> </tr> </table>	2500 2700	badeńskie	elementy	bolerazkie															
2500 2700	badeńskie																										
	elementy																										
	bolerazkie																										
2500 2700	badeńskie																										
	elementy																										
	bolerazkie																										
135	19 od d.	Tripolye B/I	Tripolye B/I 1																								
136	5 od d. od lewej		Adres autora:																								
157	5 od d.	dodać: (objaśnienia symboli graficznych w podpisie pod ryc. 11)																									
161	19 od g.	po tych krawędziach" R.Kosela	po tych krawędziach" (R. Kosela																								
216	20 od g.	środkowodunajskiego	środkowonaddunajskiego																								
241	15 od d.	Moldavei	Moldovei																								

po s. 68
wklejka
Fig. 2

Fig. 2. Situation of site and excavation plan at Zofipole, Kraków District:

1 od g.
po s. 144
wklejka
podpis

District:
numery miejsca pobranych prób

Ryc. 5
2 od d.
1 od d.
Fig. 5

numery miejsc pobranych prób
U góry profil północny, u dołu profil południowy
(letter, number) —

Fig. 2. Situation of site and excavation plan at Zofipole, Cracov District:

District:
numery miejsc pobranych prób
U góry profil północny, u dołu profil południowy
(letter, number) in circles —

WAŻNIEJSZE DOSTRZEŻONE BŁĘDY

Str.	Wiersz	Jest	Powinno być
278	9 od d.	Wolhynian	Volhynian
288	5 od d.	średniej	środkowej
290	7 od d.	arifacts	artifacts
317	20 od g.	XIII:202). A Koško	XIII:202; A. Koško
319	11 od g.	Pavúkoa	Pavúková
320	10 od g.	yessel	vessel
320	21 od d.	Probably the Bronocice	Probably this part of the Bronocice
330	4 od g.	W. Durczewski	D. Durczewski
348	1 od d.	build	built
349	11 od g.	Unetice	Unětice
355	2 od g.	acc. to H.-J. Eggers	wg H.-J. Eggersa
355	7 od g.	a, e —	d, e —
356	10 od d.	(Stráže (ryc. 3:d)	(Stráže — ryc. 3:d)
357	2 od g.	Rurki	Rudki
386	7/8 od g.	H. J. Eggers	H.-J. Eggers
389	20 od d.	Iasi	Iași
389	15 od d.	Mitera	Mítrea
390	3 od d.	Lochwickij	Lochvickij
393	9 od d.	Ethnographische-	Ethnographisch-
400	19 od g.	Brulino-Kosek	Brulino-Koski
419	16/17 od g.	tytuł winien być kursywą	
421	11 od g.	Fallaise	Falaise
425	3 od d.	8?-11 maja	8-11 maja
444	3 od d.	želevárského	železářského
445	3 od d.	Angell	Angeli
Spis	16 od g.	eMthod	Method
treści	20 od g.	„Salve Regina” Mound	«Salve Regina» „Mound”
łączny	12 od d.	Tripole	Tripolye
s. I	1 od g.	w sprawie	W sprawie
s. II	17 od g.	üdost	Südost
	23 od g.	morazských	moravských

R. 17 BIBLIOT. N. A.
I
K
M
7379